

Gazeta Politechniki

5
(65)
maj 1999

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej

Mamy rektora - elekta – s. 2

Z obrad Senatu – s. 3

Nominacje profesorskie w Pałacu Prezydenckim – s. 5

Prezentacja Katedr i Zakładów PRz – s. 10

Nagrody i wyróżnienia dla PRz – s. 13

Info Kurier Samorządu Studentów – s. 18

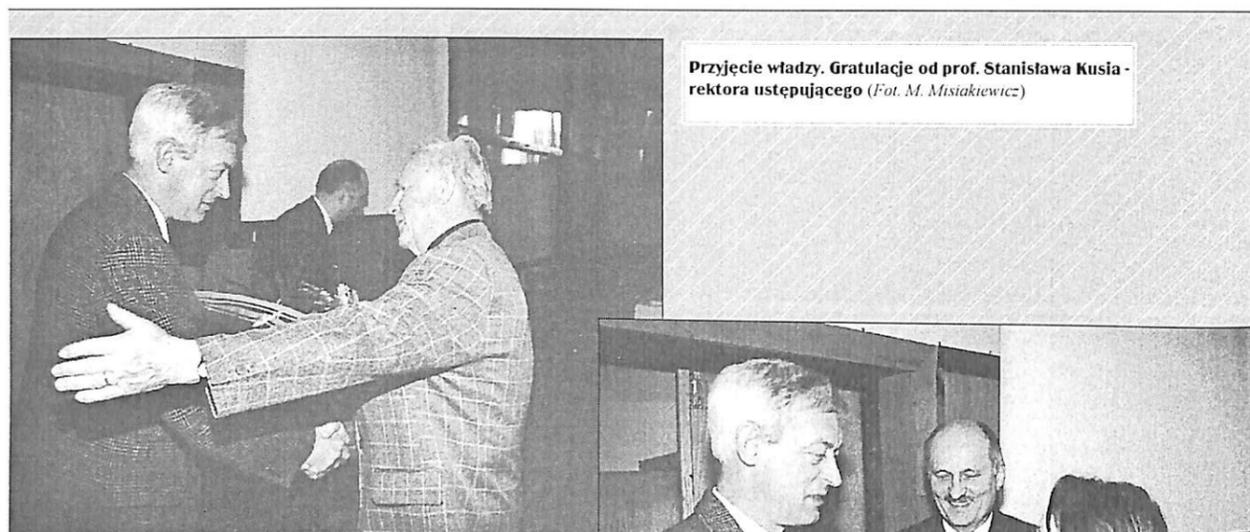

Niech no tylko zakwitną kasztany...

Wybór rektora rozstrzygnięty

W dniu 28 kwietnia 1999 r. Uczelniane Kolegium Elektorów dokonało wyboru rektora Politechniki Rzeszowskiej na kadencję 1999-2002.

Tę zaszczytną funkcję powierzono **prof. dr. hab. inż. Tadeuszowi B. Markowskiemu** - obecnemu dziekanowi Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa. Warto dodać, że prof. Tadeusz B. Markowski jest pierwszym rektorem - będącym jednocześnie absolwentem naszej uczelni. Sylwetkę rektora - elekta prezentujemy na s. 6.

Przyjęcie władzy. Gratulacje od prof. Stanisława Kusia - rektora ustępującego (Fot. M. Misiakiewicz)

Gratulacje prof. Tadeuszowi B. Markowskiemu składają: dr hab. inż. Romana E. Śliwa, prof. PRz - przewodnicząca Uczelnianego Kolegium Elektorów oraz dr inż. Andrzej Tomczyk - wiceprzewodniczący UKK (Fot. M. Misiakiewicz)

Komisja Skrutacyjna w trakcie liczenia głosów. Od lewej: Mieczysław Płocica - student V roku MDE, mgr Maria Jaracz - WBiŚ, mgr Iłona Bobko - SPNJO (Fot. M. Misiakiewicz)

*Nowo wybranemu
Rektorowi
serdeczne gratulacje
i życzenia wielu sukcesów
w trudnym dziele
kierowania uczelnią
składa*

Redakcja

Wybory władz uczelni na kadencję 1999-2002

W dniu 13 maja 1999 r. Kolegium Elektorów zdecydowało o wyborze prorektorów naszej uczelni na kadencję 1999-2002.

Z przyjemnością informuję, że funkcje te będą pełnili:

- prorektora ds. ogólnych
dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz
(Wydział Chemiczny)
- prorektora ds. nauki
dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz
(Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska)

- prorektora ds. nauczania
dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz
(Wydział Elektryczny)

Sylwetki prorektorów - elektów przedstawimy w następnym numerze "Gazety Politechniki".

Kolegom prorektorom - elektom serdecznie gratulujemy i życzymy wielu sukcesów, pomyślności i zadowolenia z efektów przyszłej działalności w związku ze sprawowaną funkcją.

*Przewodnicząca Kolegium Elektorów
dr hab. inż. Romana E. Śliwa, prof. PRz*

Z obrad Senatu

Siedemnaste zwyczajne posiedzenie Senatu PRz bieżącej kadencji odbyło się 18 marca 1999 r., w czasie którego JM Rektor - prof. Stanisław Kuś wręczył nominację na stanowisko profesora nadzwyczajnego PRz **dr. hab. inż. Leonardowi Ziemiańskiemu** na okres 5 lat.

Senat rozpatrzył wnioski:

- dziekana Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska o mianowanie **dr. hab. inż. Jana W. Górskiego** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na okres 5 lat,
- dziekana Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa o mianowanie **dr. hab. inż. Kazimierza Lejdy** na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony.

Pozytywnie zostały zaopiniowane wnioski o przyznanie nagrody indywidualnej Ministra Edukacji Narodowej **dr inż. Dorocie Antos** (WCh) za wyróżnioną pracę doktorską nt. "Dynamika preparatywnej kolumny chromatograficznej" oraz **dr. inż. Markowi Śnieżkowi** (WE) za pracę doktorską nt. "Safety Licensable Programmable Logic Control" obronioną w FernUniversität Gesamthochschule w Hagen (RFN).

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski o przyznanie nagród zespołowych:

- zespołowi w składzie: **dr hab. inż. Roman Petrus, prof. PRz** i **dr inż. Wojciech Piątkowski** (WCh) oraz **prof. dr hab. inż. Jarosław Gumnicki** (Politechnika Lwowska) za podręcznik akademicki pt. "Wymiana masy w układzie: ciało stałe-ciecz",
 - zespołowi w składzie: **prof. dr hab. inż. Henryk Galina** i **dr inż. Jaromir Lechowicz** (WCh) za monografię pt. "Fizykochemia polimerów" oraz cykl artykułów dotyczących fizykochemii polimerów opublikowanych w periodykach: "Advances in Polymer Science", "Computers in Chemistry" oraz "Polymer Gels and Networks".
- Senat zatwierdził "Zasady i tryb przeprowadzania wyborów organów jednoosobowych i kolegialnych na kadencję

1999-2002" i "Harmonogram wyboru organów kolegialnych i jednoosobowych Politechniki Rzeszowskiej na kadencję 1999-2002" oraz podjął uchwały w sprawie zatwierdzenia:

- liczby przyjęć studentów na I rok studiów w roku akademickim 1999/2000,
- Porozumienia Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych dotyczącej systemu punktów kredytowych w elastycznym systemie studiów trzystopniowych. Senat podjął uchwały, celem kontynuacji wieloletnich tradycji lotniczych PRz, w sprawie:
 - reaktywowania Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej,
 - nieodpłatnego przejęcia terenu z Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa na potrzeby statutowe uczelni, związane z reaktywaniem Akademickiego Ośrodka Szybowcowego w Bezmiechowej.

Senat wysłuchał sprawozdań:

- **mgr Barbary Mazewskiej** z działalności i rozwoju Oficyny Wydawniczej PRz,
- **pana Franciszka Nawłoki** z sytuacji bieżącej i perspektyw działalności Zakładu Poligrafii,
- **mgr Elżbiety Kałuży** z efektów i działalności Biblioteki Głównej PRz.

Ponadto Senat wyraził zgodę na zmiany organizacyjne:

- na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa w miejsce Zakładu Samolotów i Zakładu Silników Lotniczych powołano Katedrę Samolotów i Silników Lotniczych, a także przekształcono Zakład Konstrukcji Maszyn w Katedrę Konstrukcji Maszyn,
- na Wydziale Chemicznym Zakład Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego przekształcono na Katedrę Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego,
- na Wydziale Elektrycznym powołano Laboratorium Badań i Kalibracji działające w strukturze Zakładu Metrologii i Systemów Pomiarowych.

Marta Olejnik

Prof. Kazimierz E. Oczóś przewodniczącym Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk

W następstwie ogólnopolskiego głosowania prof. zw. dr inż. Kazimierz E. Oczóś został w dniu 22 kwietnia 1999 r. wybrany na 4-letnią kadencję na przewodniczącego Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk, obejmującego zasięgiem swego oddziaływania blisko 800 profesorów tytularnych i doktorów habilitowanych z zakresu konstrukcji, technologii i eksploatacji maszyn. Komitet Budowy Maszyn PAN należy do największych komitetów, działających w strukturze Polskiej Akademii Nauk.

Z okazji powierzenia Panu Profesorowi tak zaszczytnej i prestiżowej funkcji życzymy wielu sukcesów w pracy dla nauki polskiej.

Jan Sieniawski

Z prac Rady Głównej

Stanowisko Nr 51/99 Prezydium Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 24 marca 1999 r.

w sprawie regulacji prawnych dotyczących szkolnictwa wyższego

1. Prezydium podtrzymuje w pełni wcześniejsze, wielokrotne wypowiedzi Rady Głównej na temat zasad, na których powinna się opierać przyszła ustawa o szkolnictwie wyższym. W szczególności Rada postulowała, by:

- ustawa objęła całość spraw dotyczących szkolnictwa wyższego, co oznacza "wchłonięcie" przez nową ustawę zarówno obecnej ustawy o wyższych szkołach zawodowych z dnia 26 czerwca 1997 r.;
- ustawa była możliwie ogólna i odsyłała do statutów szkół wyższych w sprawach szczegółowych, takich jak: określanie składów senatów uczelni (z ustawowym ustaleniem pewnych minimalnych udziałów procentowych poszczególnych grup społeczności akademickich), określanie struktur organizacyjnych uczelni, trybu powoływania i odwoływania jednoosobowych organów szkoły, zakładowego funduszu płac, pensum dydaktycznego, decyzji o powoływaniu rad uczelni (rady powiernicze) oraz ich struktur itp.;
- utrzymać podział na uczelnie nazywane obecnie potocznie "autonomicznymi" (spełniającymi stosowne wymagania wymienione w ustawie) oraz uczelnie inne;
- wprowadzić system oceny jakości kształcenia i zdecydować o utworzeniu Komisji Akredytacyjnej o szerokich uprawnieniach stanowiących;
- zachować "instytucję" Rady Głównej jako wybieralnego organu reprezentującego środowisko akademickie, z uprawnieniami i obowiązkami jak obecnie, z wyjątkiem akredytacyjnych, które obecnie należą - z konieczności - do prerogatyw Rady Głównej, a które powinny być przejęte przez przyszłą Komisję Akredytacyjną.

2. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego dawała wielokrotnie wyraz poważnego zaniepokojenia przejawami nieuczciwości naukowej, plagiatów i różnych nadużyć oraz wyraźnej niewystarczalności działań do tej pory podejmowanych, mających na celu karanie sprawców i pozbawianie ich nieuczciwie zdobytych dyplomów, stopni i tytułów. Prezydium Rady Głównej ponownie wyraża przekonanie o konieczności wprowadzenia do nowej ustawy odpowiednich przepisów określających sposoby postępowania w takich przypadkach.

Prezydium Rady Głównej uważa, że każda decyzja uznająca, iż zakończony został pewien etap studiów, w tym w szczególności: zaliczenie poszczególnych lat studiów, nadanie tytułu zawodowego albo uzyskanie stopni naukowych lub tytułu naukowego, powinna być uznana za nieważną z mocy prawa, jeżeli została podjęta w wyniku wprowadzenia w błąd podejmującego (podejmujących) tę decyzję, wskutek działań nieuczciwych (oszustwo, plagiat, fałszerstwo naukowe itp.). Nie wyklucza to innych działań, w tym karnych i dyscyplinarnych, podejmowanych na podstawie stosownych przepisów.

3. W odniesieniu do dwóch spraw poruszanych ostatnio w wypowiedziach ministra Mirosława Handkego na temat założeń do nowego prawa o szkolnictwie wyższym Prezydium Rady Głównej wyraża poglądy:

- stopień doktora habilitowanego jest stopniem naukowym, wobec czego brak jest podstaw do przyjęcia zasady, że jedynie jednostki szkół wyższych miałyby prawo do jego nadawania;
- proponowana nazwa Krajowy Senat Akademicki zamiast dotychczasowej Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego przecina tradycję oraz związane z obecną nazwą konotacje i z tego powodu jest niewłaściwa; należy dodać, że nazwy ważnych instytucji, zawierające słowo Główna mają w języku polskim długą i dobrą tradycję, przede wszystkim w odniesieniu do instytucji związanych z szeroko rozumianą edukacją, a edukacją na poziomie wyższym w szczególności.

4. W celu uporządkowania środowiskowej, a także publicznej dyskusji nad proponowanymi uregulowaniami szczegółowymi nowej ustawy o szkolnictwie wyższym należy wraz z projektem ustawy przedstawić cel wprowadzenia każdego z tych uregulowań.

5. Rada Główna Szkolnictwa Wyższego swoje stanowisko w sprawie konkretnych uregulowań nowej ustawy przedstawi po otrzymaniu jej projektu.

Wiceprzewodniczący Rady Głównej
Andrzej Gomuliński

PERSONALIA

Nominacje profesorskie w Pałacu Prezydenckim

Akty nadania tytułu naukowego z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej otrzymali:

- o w dniu 23 marca 1999 r. dr hab. inż. Tadeusz B. Markowski, profesor nadzwyczajny Politechniki Rzeszowskiej, kierownik Zakładu Konstrukcji Maszyn (od dnia 1 kwietnia 1999 r. kierownik Katedry Konstrukcji Maszyn),
- o w dniu 23 marca 1999 r. dr hab. inż. Marek Orkisz, profesor nadzwyczajny Politechniki Rzeszowskiej, zatrudniony w Zakładzie Silników Lotniczych (od dnia 1 kwietnia 1999 r. kierownik Katedry Samolotów i Silników Lotniczych),
- w dniu 12 kwietnia 1999 r. dr hab. inż. Jan Adamczyk, profesor nadzwyczajny Politechniki Rzeszowskiej, zatrudniony w Zakładzie Organizacji i Zarządzania.

Prezentacje sylwetek naukowych nowo mianowanych profesorów przedstawia się na s. 6.

Habilitacje

Dr inż. Jacek M. Lubczak, adiunkt w Zakładzie Chemii Organicznej Wydziału Chemicznego, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk chemicznych w zakresie dyscypliny chemia, nadany przez Radę Wydziału Chemii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie 19 października 1998 r., zatwierdzony przez Centralną Komisję do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w dniu 29 marca 1999 r. Temat rozprawy habilitacyjnej: "Reakcje melaminy i niektórych jej pochodnych z oksiranami".

Dr inż. Jerzy W. Lewicki, adiunkt w Zakładzie Energoelektroniki i Elektroenergetyki Wydziału Elektrycznego, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie dyscypliny elektrotechnika, nadany przez Radę Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej w dniu 21 grudnia 1999 r., zatwierdzony przez Centralną Komisję do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych w dniu 29 marca 1999 r. Temat rozprawy habilitacyjnej: "Zlinearyzowany model prądowo-strumieniowy transformatorów zasilających przekształtniki o komutacji naturalnej".

Doktoraty

Mgr Lucyna Trojnar-Spelina, asystentka w Katedrze Matematyki Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskała stopień naukowy doktora nauk matematycznych, nadany przez Radę Wydziału Matematyki Uniwersytetu Łódzkiego w dniu 3 marca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Klasy funkcji z ujemnymi współczynnikami zdefiniowane za pomocą uogólnionej pochodnej dowolnego rzędu". Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. Jan Stankiewicz z Politechniki Rzeszowskiej. Recenzenci: prof. dr hab. Zbigniew J. Jakubowski z Uniwersytetu Łódzkiego i prof. dr hab. Eligiusz Złotkiewicz z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Mgr Agnieszka Wiśniowska, asystentka w Katedrze Matematyki Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskała stopień naukowy doktora nauk matematycznych, nadany przez Radę Wydziału Matematyki Uniwersytetu Łódzkiego w dniu 3 marca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Obszary ograniczone stożkowymi a podklasy funkcji gwiaździstych". Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. Jan Stankiewicz z Politechniki Rzeszowskiej. Recenzenci: prof. dr hab. Zbigniew J. Jakubowski z Uniwersytetu Łódzkiego i prof. dr hab. Eligiusz Złotkiewicz z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Mgr inż. Grzegorz Wnuk, asystent w Zakładzie Inżynierii Materiałowej Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie dyscypliny metalurgia, nadany przez Radę Wydziału Metali Nieżelaznych Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w dniu 23 marca 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Właściwości termodynamiczne rozcieńczonych roztworów Sn-Zn-Ag". Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Tadeusz Pomianek, profesor Politechniki Rzeszowskiej. Recenzenci: prof. dr hab. Maksymilian Sukiennik z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie i doc. dr hab. inż. Jan Wypartowicz z Instytutu Metalurgii i Inżynierii Materiałowej PAN w Krakowie.

Mgr inż. Waldemar Ziaja, asystent w Katedrze Materiałoznawstwa Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych w zakresie dyscypliny budowa i eksploatacja maszyn, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej w dniu 27 kwietnia 1999 r. Temat rozprawy doktorskiej: "Dekohezja i stabilność strukturalna stopu tytanu Ti-6Al-2Mo-2Cr w warunkach pełzania i zmęczenia". Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Jan Sieniawski z Politechniki Rzeszowskiej. Recenzenci: prof. zw. dr hab. inż. czł. koresp. PAN Adolf Maciejny z Politechniki Śląskiej i prof. dr hab. inż. Henryk Kopecki z Politechniki Rzeszowskiej.

Profesury uczelniane

JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej dr. hab. inż. Jana W. Górskiego od dnia 1 kwietnia 1999 r. na okres 5 lat w Zakładzie Ciepłownictwa i Klimatyzacji Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

Bronisław Świder

Profesor TADEUSZ B. MARKOWSKI

Tadeusz B. Markowski urodził się w 1947 roku w Zielonej Górze. W 1977 roku przeprowadził się do Rzeszowa. W latach 1961-1970 ukończył kolejno Technikum Mechaniczno-Elektryczne w Rzeszowie i Wydział Mechaniczny Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie. Wraz z ukończeniem WSI rozpoczął pracę jako asystent w Zakładzie Konstrukcji Maszyn kierowanym przez doc. mgr. inż. Romana Niedzielskiego. W Zakładzie tym (obecnie Katedra Konstrukcji Maszyn) pracuje do chwili obecnej.

Stopień doktora nauk technicznych nadała Mu w 1978 roku Rada Wydziału Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej na podstawie rozprawy pt. "Technologiczne aspekty geometrii obszaru styku w walcowych śrubowych przekładniach zębatych". Promotorem był prof. dr inż. dr h.c. Kazimierz Wieczorowski.

Stopień doktora habilitowanego nadała Mu ta sama Rada Wydziału w 1992 roku na podstawie rozprawy pt. "Synteza przeszerzeni styku walcowego ząbienia wchrowatego".

Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1999 roku (przewód przeprowadziła Rada Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania Politechniki Poznańskiej).

Pracując w naszej uczelni, przeszedł wszystkie szczeble zawodowe: rozpoczynał jako asystent, by w 1975 roku zostać starszym asystentem, w 1978 roku adiunktem, a w 1993 roku profesorem Politechniki Rzeszowskiej. Jest pierwszym absolwentem naszej uczelni, który uzyskał tytuł profesora.

We wrześniu 1979 roku został powołany (na okres 2 lat) na stanowisko kierownika naukowo-dydaktycznego Punktu Konsultacyjnego Politechniki Rzeszowskiej w Stalowej Woli. W ka-

dencji 1990-1993 jest prodziekanem Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa, a od 1993 - przez dwie kadencje - pełni funkcję dziekana Wydziału. W okresie tym samodzielna kadra Wydziału zwiększyła się blisko dwukrotnie, a jednocześnie na tyle wzrosła liczba profesorów z tytułem, że Wydział może wystąpić o uprawnienia do nadawania stopnia doktora habilitowanego.

Głównym kierunkiem działalności naukowej Profesora są zagadnienia związane z geometrią uzębień i ząbów ewolwentowych, konstrukcyjnych i obróbkowych. Szczególne miejsce w tej tematyce zajmuje problematyka styku obróbkowych przekładni wchrowatych.

W tematykę uzębień został "wciągnięty" przez prof. Janusza Rybaka, który niejako spowodował, że w chwili obecnej spora grupa osób WBMiL uprawia tę bardzo szeroką dziedzinę nauki. Po doktoracie "przewodnikiem" naukowym Profesora staje się prof. dr inż. dr h.c. Kazimierz Wieczorowski (i jest do tej pory). Rezultatem tej współpracy jest rozprawa habilitacyjna i w efekcie końcowym wizyta u Prezydenta RP.

Z tej tematyki dwóch pracowników WBMiL doktoryzowało się u prof. T.B. Markowskiego. Profesor T.B. Markowski jest autorem lub współautorem 2 monografii, 2 skryptów, 45 artykułów w periodykach o zasięgu międzynarodowym i krajowym, ponad 40 referatów wygłoszonych na konferencjach międzynarodowych i krajowych, 6 patentów. Wypromował 4 doktorów. Obecnie opiekuje się trójką asystentów swojej Katedry (z której 2 osoby mają wszczęte przewody doktorskie).

Prowadzi wykłady z przedmiotów "podstawy konstrukcji maszyn" dla studentów studiów dziennych i zaocznych WBMiL.

Za całokształt pracy w Politechnice Rzeszowskiej został odznaczony medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" w 1996 roku, a w 1998 roku Medalem Komisji Edukacji Narodowej.

Osobny rozdział w blisko trzydziestoletniej pracy profesora w Politechnice Rzeszowskiej to działalność sportowa. Wielu członkom naszej społeczności akademickiej jest znana Jego tenisowa pasja. Za działalność społeczną w Polskim Związku Tenisowym otrzymał Złotą Odznakę PZT i medal 60-lecia PZT. Jako nauczyciel akademicki wielokrotnie reprezentował Politechnikę Rzeszowską na imprezach tenisowych, 11-krotnie zdobywał krajowe tytuły mistrzowskie w grze pojedynczej i podwójnej. Obecnie grywa wyłącznie dla przyjemności.

Bronisław Świder

Profesor MAREK ORKISZ

Profesor Marek Orkisz urodził się w 1956 roku w Jędrzejowie. W 1980 roku ukończył Wydział Mechaniczny Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Stopień naukowy doktora nauk technicznych nadała Mu w 1985 roku Rada Wydziału Mechanicznego WAT na podstawie rozprawy pt. "Wpływ cech geometrycznych układu dolotowego na napędzanie jednocyklindrowego silnika tłokowego". Promotorem był prof. dr hab.

inż. Stefan Szczeciński. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych nadała ta sama Rada Wydziału w 1991 roku na podstawie rozprawy pt. "Charakterystyki użytkowe turbinowych silników odrzutowych a stateczność pracy sprężarki". Tytuł naukowy profesora otrzymał w 1999 roku (przewód przeprowadziła Rada Wydziału Mechanicznego Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie).

Po ukończeniu studiów wyższych rozpoczął w 1981 roku pracę w Wyższej Oficerskiej Szkole Sił Powietrznych w Dęblinie, przechodząc kolejne stanowiska: wykładowcy, adiunkta, docenta i profesora nadzwyczajnego. Od 1996 roku podjął pracę w naszej uczelni w Zakładzie Silników Lotniczych Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa. Obecnie jest kierownikiem Katedry Samolotów i Silników Lotniczych.

Głównym kierunkiem działalności naukowej Profesora są zagadnienia teorii i eksploatacji turbinowych silników lotniczych, problematyka stanów przejściowych silników turbino-

wych i ich wpływ na właściwości eksploatacyjne silników, w tym na bezpieczeństwo wykonywania lotów. Był głównym wykonawcą grantu KBN nt. "Ocena efektywności i bezpieczeństwa zadań lotniczych wykonywanych w sytuacjach zagrożenia". Aktualnie realizuje grant KBN nt. "Optymalizacja obiegu termodynamicznego turbinowych silników odrzutowych według kryterium zadania lotniczego" w zespole złożonym z pracowników naszej uczelni, Wyższej Oficerskiej Szkoły Sił Powietrznych w Dęblinie i Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie.

Profesor Marek Orkisz jest autorem lub współautorem 6 monografii, 3 skryptów, 66 artykułów w periodykach o zasięgu międzynarodowym i krajowym, ponad 20 referatów wygłoszonych na konferencjach międzynarodowych i krajowych. Wypromował 3 doktorów. Dalsze 3 osoby realizują pod Jego kierunkiem prace doktorskie.

Jest członkiem Sekcji Technicznych Środków Transportu Komitetu Transportu PAN, Polskiego Towarzystwa Wroplotowego i Polskiego Instytutu Spalania.

Jest ekspertem KBN w zespole T 12D (spalinowe zespoły napędowe).

Otrzymał następujące odznaczenia: Brązowy i Złoty Krzyż Zasługi oraz Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Jest żonaty, ma dwóch synów.

Bronisław Świder

Profesor JAN ADAMCZYK

Profesor Jan Adamczyk urodził się w 1933 roku w miejscowości Laskowa, powiat Limanowa w województwie małopolskim. W 1957 roku ukończył Wydział Zootechniczny Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie.

Stopnie naukowe doktora nauk rolniczych i doktora habilitowanego nauk rolniczych uzyskał na Wydziale Zootechnicznym Akademii Rolniczej we Wrocławiu w latach 1965 i 1981.

W latach 1957-1984 był nauczycielem, zastępcą dyrektora i dyrektorem Państwowego Technikum Rolniczego w Wojniczu. W 1984 roku rozpoczął pracę w charakterze nauczyciela akademickiego w SGPiS, obecnie Szkole Głównej Handlowej w jej Zamiejscowym Wydziale Spółdzielczo-Ekonomicznym w Rzeszowie-Zalesiu. Pełnił tam funkcje: pełnomocnika rektora ds. wydziału zamiejscowego, prodziekana i dziekana, a także kierownika zakładu. Od 1994 roku jest zatrudniony w naszej uczelni w Zakładzie Organizacji i Zarządzania na Wydziale Zarządzania i Marketingu.

Aktywność badawcza Profesora Jana Adamczyka koncentruje się na teoretycznych, ekonomicznych i gospodarczych problemach związanych z regionem Polski południowo-wschodniej. Badania te dotyczą: miejsca makroregionu w gospodarce żywnościowej kraju, rynku rolnego, small businessu, ekonomicznych i gospodarczych aspektów produkcji zwierzęcej i roślinnej oraz przemysłu rolno-spożywczego, zasad kształtowania polityki w warunkach gospodarki rynkowej, marketingowych aspektów zarządzania przedsiębiorstwem. Można tu podkreślić podjęte przez Profesora zagadnienia badawcze dotyczące poziomu życia oraz struktury konsumpcji w dawcze gospodarstwach domowych na przełomie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych, które zostały zdeterminowane zjawiskami charakterystycznymi dla gospodarki rynkowej i restrukturyzacją naszej gospodarki.

Profesor odbył praktykę naukową i gospodarczą w Szwajcarii, Austrii, Francji, Niemczech i Danii. Jest autorem lub współautorem ponad 100 publikacji, wydanych w czasopis-

mach krajowych i zagranicznych bądź przedstawionych na konferencjach krajowych oraz międzynarodowych.

Wypromował 2 doktorów, w niedalekiej przyszłości wypromuje dwóch następnych. Kierował ponad sześćdziesięcioma pracami magisterskimi.

W dorobku Profesora w ostatnich kilkunastu latach należy wyeksponować osiągnięcia natury organizacyjnej. Zaangażował się w organizowanie nowego wydziału Szkoły Głównej Planowania i Statystyki, Zamiejscowego Wydziału Spółdzielczo-Ekonomicznego w Rzeszowie-Zalesiu. Jednocześnie organizował działalność dydaktyczną i naukową powierzonego Jego kierownictwu Zakładu Technologii i Towaroznawstwa.

Otrzymał następujące odznaczenia: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Srebrny Krzyż Zasługi i Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Jest żonaty, ma dwoje dzieci.

Bronisław Świder

Z żałobnej karty

Pożegnanie Hanki

W imieniu koleżanek z Biblioteki Głównej Politechniki Rzeszowskiej oraz własnym pragnę spełnić smutny obowiązek pożegnania Naszej Drogiej Hanki.

Dokładnie trzydzieści pięć lat temu 1 kwietnia 1964 roku Anna Adamczyk rozpoczęła pracę w Bibliotece Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie. To był przypadek, szukała pracy po przeprowadzce do naszego miasta, w Bibliotece był wolny etat i tak Hanka została trzecim pracownikiem biednej i małej w owe lata Biblioteki Uczelnianej WSI. Niebawem okazało się, że w zawodzie bibliotekarskim odnalazła się bez reszty. Precyzyjna, staranna, solidna, wyposażona w głębokie przekonanie, że nasza praca jest potrzebna pracownikom i studentom, była cennym i ogólnie lubianym bibliotekarzem.

Praca Hanki, Jej stosunek zawsze przychylny do czytelników, Jej wiedza zawodowa i zaangażowanie zostały docenione, w ubiegłym roku Anna Adamczyk została odznaczona Medalem Komisji Edukacji Narodowej i medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" (zdjęcie obok) - a zasłużyła sobie na te honory jak mało kto!

Byłaś Hanuś wspaniałym Człowiekiem. Uczciwym, lojalnym i wiernym.

Non omnis moriar - głosi łacińska sentencja, a życie potwierdza te słowa. Bo nie umiera bez reszty ten, kto zostawia po

sobie dobrą, serdeczną pamięć. Nie zapomnimy Cię. Na pewno nie!

Za wcześnie przyszedł Twój kres. Jesteśmy wszyscy oszołomieni nieszczęściem, pełni współczucia dla Twojej Rodziny, pełni żalu za Tobą...

Natrudziłaś się w życiu niemało, śpij spokojnie Hanuś.

Ewa Bieniasz

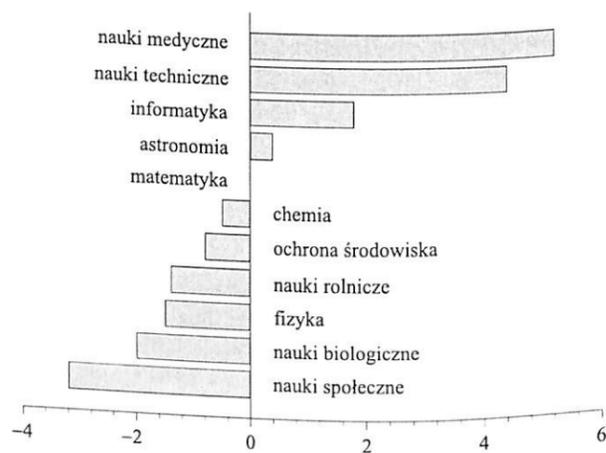
Dyrektor Biblioteki Głównej PRz do 1991 r.

Badania medyczne są coraz lepiej finansowane

Przedstawione przez National Science Foundation dane (<http://www.nsf.gov/sbe/srs/issuebrf/sib9939.htm>) wskazują, że coraz więcej funduszy przeznaczonych na badania naukowe w amerykańskich wyższych uczelniach konsumują nauki medyczne. W 1973 roku otrzymały one 22,4% z 3 mld USD (8,4 mld w cenach 1992 r.) przeznaczonych na badania uniwersyteckie i ich procentowy udział ciągle rósł, osiągając 27,6% z 23 mld USD (20,8 mld w cenach 1992 r.) w 1996 r. Przyrost procentowy wydaje się skromny. W 1996 roku, jak łatwo jednak zauważyć, 1% stanowił 230 mln USD. Proszę poza tym zwrócić uwagę, że wzrost bezwzględnych nakładów na naukę jest imponujący.

W tym samym okresie nakład na nauki techniczne zwiększył się o ponad 4%, chociaż od początku lat dziewięćdziesiątych nie następował już wzrost. Względne nakłady na informatykę i astronomię również wzrastały w tym czasie.

Niestety chemia traci grunt. Relatywne nakłady na badania chemiczne, które utrzymywały się na stałym poziomie w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych, spadły o 0,5% w latach dziewięćdziesiątych, osiągając poziom 3,5% całości funduszy przeznaczonych na naukę w 1996 r. Czyżby decydenci stwierdzili, że chemia wyczerpała już swoje możliwości? Chyba jednak za wcześnie na tego typu konkluzje. Niewielką pociechą jest to, że względne nakłady na badania fizyki, ochrony środowiska, rolnicze i biologiczne spadły jeszcze

Rys. 1. Procentowa zmiana nakładów na naukę w latach 1973-1996

bardziej. Procentową zmianę nakładów na badania naukowe w amerykańskich wyższych uczelniach w latach 1973-1996 zobrazowano na rys. 1.

Andrzej Sobkowiak

Wymagania MEN w zakresie uruchamiania studiów na kierunku/specjalności

(stan prawny na 10.04.1999 r.)

1. Studia doktoranckie

Uczelnie państwowe akademickie

Podstawa prawna:

Art. 3. ust. 3 ustawy z dnia 12.09.1990 r. o tytule naukowym i stopniach naukowych

Uprawnienie do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego może otrzymać jednostka organizacyjna, która zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej 12 osób posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, w tym co najmniej 6 osób posiadających tytuł naukowy, reprezentujących dziedzinę nauki, w której zakresie jednostka organizacyjna ma otrzymać uprawnienie.

Art. 4 ust. 4 cyt. wyżej ustawy

Uprawnienie do nadawania stopni naukowych jest nadawane na wniosek jednostki organizacyjnej przez Centralną Komisję, która bierze pod uwagę poziom działalności naukowej jednostki. W odniesieniu do jednostek organizacyjnych szkolnictwa wyższego Centralna Komisja nadaje to uprawnienie po zasięgnięciu opinii RGSzW.

Uczelnie niepaństwowe

Zgodnie z pkt. 3 uwag.

Uwagi:

Podstawa prawna:

Art. 36 ustawy z dnia 12 września 1990 r. o tytule naukowym i stopniach naukowych (DzU Nr 65, poz. 386)

1. Jednostka organizacyjna uprawniona do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego może prowadzić studia doktoranckie.

2. Zasady organizacji studiów, rekrutacji ... określa Minister EN w drodze rozporządzenia.

3. Minister EN może na wniosek niepaństwowej jednostki organizacyjnej rozciągnąć na tę jednostkę moc obowiązującą rozporządzenia wydanego na podstawie ust. 2.

2. Studia magisterskie

Uczelnie państwowe akademickie

Podstawa prawna:

Uchwała Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 listopada 1991 r. (DzU MEN z 1998 r. Nr 3, poz. 14)

Zatrudnienie na podstawie mianowania przynajmniej 8 pracowników z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego o specjalnościach wchodzących w zakres programu danego kierunku, w tym co najmniej 5 o specjalnościach odpowiadających profilom dyplomowania danego kierunku studiów.

§1. ust. 6 cyt. wyżej Uchwały RGSzW

Do minimum kadrowego wymaganego do prowadzenia kierunku studiów magisterskich mogą być wliczeni nie więcej niż 2, a w przypadku studiów zawodowych nie więcej niż 1 cu-

dzioziemiec posiadający przynajmniej stopień naukowy doktora o specjalności wchodzącej w skład danego kierunku, jeśli zostaną oni zatrudnieni w jednostce prowadzącej kierunek studiów na pełnym etacie na okres co najmniej dwu lat.

Uczelnie niepaństwowe

§1. ust. cyt. Uchwały RGSzW

Warunkami utworzenia i prowadzenia kierunku studiów magisterskich są:

a) Zatrudnienie na pełnym etacie przynajmniej 8 pracowników z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem doktora habilitowanego o specjalnościach wchodzących w zakres programu danego kierunku, w tym co najmniej 5 o specjalnościach odpowiadających profilom dyplomowania danego kierunku studiów. Kadra profesorska i doktorów habilitowanych, wymagana do uruchomienia studiów magisterskich, jest zatrudniona w danej szkole jako podstawowym miejscem pracy.

b) Właściwy poziom prowadzonego dotychczas przez szkołę kształcenia zawodowego na danym kierunku.

c) Właściwy poziom prowadzonych w szkole badań naukowych w dyscyplinach odpowiadających temu kierunkowi badań.

d) Właściwe proporcje liczby nauczycieli akademickich do przewidywanej liczby studentów.

e) Odpowiednie warunki materialne, w tym baza lokalowa i laboratoryjna.

Do utworzenia i prowadzenia studiów magisterskich jest konieczne uzyskanie pozytywnej opinii RG. Podtrzymanie kryteriów określonych wyżej do powoływania studiów magisterskich zostało wyrażone w Stanowisku nr 2/94 RGSzW z dnia 20.01.1994 r. (nie publikowane).

Uwagi:

Uczelnie, poza spełnieniem warunków kadrowych określonych w cyt. uchwale RGSzW do prowadzenia studiów magisterskich i zawodowych, powinny zapewniać możliwość realizacji minimum programowego przewidzianego dla danego kierunku (Uchwała RGSzW z dnia 23.04.1992 r. - DzU MEN Nr 2, poz. 14).

3. Studia zawodowe inż./licencjackie

Uczelnie państwowe akademickie

Podstawa prawna:

§1. ust. 4. cyt. wcześniej Uchwały RGSzW

Warunkami utworzenia i prowadzenia kierunku wyższych studiów zawodowych są:

a) Zatrudnienie na pełnym etacie przynajmniej 4 pracowników z tytułem naukowym profesora lub ze stopniem naukowym doktora habilitowanego o specjalnościach odpowiadających profilom dyplomowania danego kierunku studiów.

b) Zatrudnienie na pełnym etacie 6 pracowników ze stopniem naukowym doktora posiadających udokumentowany dorobek praktyczny (staż poza uczelnią, projekty, patenty, programy komputerowe itd.) o specjalnościach odpowiadających profilom dyplomowania danego kierunku studiów.

Wyższe Szkoły Zawodowe

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (DzU Nr 96, poz. 590 z późniejszymi zmianami).

Artykuł 29 ust. 2 cyt. ustawy ustala zakres działania Komisji Akredytacyjnej Wyższego Szkolnictwa Zawodowego. Do kompetencji Komisji należy m.in.:

1. Określanie warunków do utworzenia, prowadzenia kierunku/specjalności.
2. Określanie wymagań kadrowych niezbędnych do prowadzenia kierunku i (lub) specjalności.
3. Ocena programów nauczania oraz spełnienia przez uczelnię zawodową warunków określonych w pkt. 1 i 2 oraz przedstawienie Ministrowi EN opinii w sprawie prowadzenia przez uczelnię zawodową danego kierunku i specjalności zawodowej.
4. Ocena jakości kształcenia.

Prorektor ds. Nauczania

dr hab. inż. Jan Kalembkiewicz, prof. PRz

PREZENTACJA KATEDR I ZAKŁADÓW Politechniki Rzeszowskiej ZAKŁAD GEOMETRII I GRAFIKI INŻYNIERSKIEJ

Siedziba Zakładu: ul. Poznańska nr 2 – bud. "P", 35-084 Rzeszów
Telefon: (0-17) 625406 wew. 307 i 492
E-mail: banjanus@prz.rzeszow.pl

Historia

Pierwszą formą organizacyjną dzisiejszego Zakładu Geometrii i Grafiki Inżynierskiej był, powstały w 1964 r. w ramach Wydziału Ogólnotechnicznego Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie, Zespół Geometrii Wykreślnej i Rysunku Technicznego. Jego twórcą i pierwszym kierownikiem był prof. dr hab. inż. Stanisław Polański. Wraz ze zmianami organizacyjnymi uczelni Zakład również ulegał licznym reorganizacjom i zmianom nazw, aby w 1997 r. stać się jednostką organizacyjną Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska o obecnie obowiązującej nazwie, kierowaną przez dr. hab. inż. Bogusława Januszewskiego, prof. PRz. W początkowej fazie swej działalności (przełom lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych) Zakład obsługiwał w zakresie dydaktyki przedmiotów związanych z grafiką inżynierską (geometria wykreślana, rysunek techniczny branżowy) wszystkie wydziały uczelni, a także Wydział Matematyki, Fizyki i Wychowania Technicznego WSP w Rzeszowie. W dalszych latach nastąpiła specjalizacja działalności dydaktycznej Zakładu, polegająca na zwróceniu szczególnej uwagi na nauczanie podstaw geometrycznych wykreślanych zapisów technicznych oraz zasad sporządzania technicznych rysunków budowlanych i instalacyjnych. Obecnie Zakład zatrudnia ośmiu nauczycieli z dziedziny grafiki inżynierskiej, prowadzących dydaktykę na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz częściowo na Wydziale Elektrycznym.

Aktywność zawodowa pracowników naukowo-dydaktycznych Zakładu przejawiała się, od początku jego istnienia, nie tylko w pracy dydaktycznej, ale również w działalności naukowo-badawczej. Efektem rozwoju naukowego kadry Zakładu było:

- o uzyskanie przez pięciu nauczycieli akademickich stopni naukowych doktora nauk technicznych, a przez dwóch stopni doktora habilitowanego,
 - o wydanie kilkunastu podręczników i skryptów akademickich,
 - o opublikowanie kilkudziesięciu monografii, artykułów i referatów naukowych.
- Można mówić, dzięki szczególnej inwencji i aktywności naukowej prof. dr. hab. inż. Stanisława Polańskiego, o powstaniu specyficznej rzeszowskiej szkoły naukowej w zakresie odwzorowań przestrzeni wielowymiarowych.

Skład osobowy

dr hab. inż. Bogusław Januszewski, prof. PRz - kierownik
dr Alicja Skóra - st. wykładowca
dr inż. Jan Bieniasz - st. wykładowca
dr inż. Maciej Piekarski - adiunkt
mgr inż. Zbigniew Bieniek - wykładowca
mgr inż. Jolanta Dźwierżyńska - asystent
mgr inż. Anna Steciak - asystent
mgr inż. Jacek Abramczyk - asystent
tech. Janina Kida - st. technik

Działalność dydaktyczna

Zakład Geometrii i Grafiki Inżynierskiej prowadzi zajęcia z przedmiotu "geometria i grafika inżynierska" na studiach dziennych i zaocznych Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska oraz z przedmiotu "podstawy grafiki inżynierskiej" na studiach dziennych Wydziału Elektrycznego. W ramach prowadzonych w Zakładzie zajęć:

- o objaśnia się zasady budowy modeli geometrycznych obiektów technicznych,
- o formułuje geometryczne podstawy, stosowanych w rysunkach technicznych, zapisów graficznych modeli obiektów technicznych,
- o przedstawia się odpowiednie zalecenia normowe związane z wykonywaniem rysunków wchodzących w skład dokumentacji projektowych w branży budowlanej, instalacyjnej, mechanicznej i elektrycznej,
- o zaznajamia się studentów z podstawami inżynierskiej grafiki komputerowej powstającej przy zastosowaniu programu AutoCAD.

Dydaktyka jest wspomagana opracowanym przez pracowników Zakładu zestawem skryptów, do którego należą:

- o B. Januszewski: *Geometria wykreślana. Cz. I.* Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 1995,
- o J. Bieniasz, B. Januszewski: *Geometria wykreślana. Cz. II.* Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 1995,
- o J. Bieniasz, B. Januszewski, M. Piekarski: *Rysunek techniczny w budownictwie.* Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 1999,
- o B. Januszewski: *Geometria wykreślana. Teoretyczne podstawy rysunku technicznego.* Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 1997,
- o B. Januszewski, M. Nowaczyńska, A. Steciak: *Rysunek techniczny w projektowaniu instalacji sanitarnych.* Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 1999,
- o Z. Bieniek, B. Januszewski: *Graficzny zapis konstrukcji.* Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 1999.

Działalność naukowo-badawcza

Aktywność naukowo-badawcza pracowników Zakładu Geometrii i Grafiki Inżynierskiej skupia się na dwóch podstawowych tematach:

1. geometrii inżynierskiej jako nauce o technicznie użytecznych właściwościach przestrzeni euklidesowej i jej figur oraz o sposobach graficznych zapisów zależności przestrzennych na rysunkach technicznych, będących integralną częścią dokumentacji projektowej,
2. teorii odwzorowań wiązkowych jedno- i wielorzutowych przestrzeni wielowymiarowych rzutowych, afinicznych i euklidesowych.

Badania dotyczące tematu 1. obejmują prace z zakresu kształtowania geometrycznego konstrukcji przekryć budowlanych, takich jak:

- o fałdowe konstrukcje dwukierunkowo składalne,
- o segmentowe konstrukcje powłokowe,
- o kratownice powierzchniowe oraz quasi-powierzchniowe.

Z kolei prace nad teorią odwzorowań wiązkowych przestrzeni wielowymiarowych (temat 2.) są ukierunkowane na poszukiwanie możliwości formułowania nowych wielorzutowych metod odwzorowań wykorzystujących tzw. uogólnione rzutowanie wiązkowe dopuszczające nierozłączność baz i

rzutni tych rzutowań. Analizowane są również właściwości aparatów odwzorowań tzw. metod minimalnych oraz zupełnych, w których dopuszcza się istnienie lub nie dopuszcza się istnienia zbiorów punktów odwzorowywanej przestrzeni, które nie podlegają restytucji opartej na danych rzutach wiązkowych tych punktów.

Wykonywane prace mają bezpośredni związek z przygotowaniem przez pracowników dysertacjami doktorskimi. W szczególności są badane:

- o możliwości zastosowań odwzorowań częściowo złożeniowych do kreślenia perspektyw na rzutniach zawartych w powierzchniach rozwijalnych.
- o miarowe metody odwzorowań wykreślonych przestrzeni E4 spełniające wymagania tzw. odwzorowań uogólnionych minimalnych,
- o geometryczne aspekty aproksymacji kratowych przekryć budowlanych za pomocą siatek prętowych jedno- i wielopowłokowych,
- o koncepcje aproksymacji powierzchniowych przekryć budowlanych zespołami zunifikowanych wycinków powierzchni stopnia drugiego,
- o możliwości kształtowania fałdowych konstrukcji dwukierunkowo składalnych przy zróżnicowanych kształtach przekryć budowlanych budowanych z zastosowaniem tego typu konstrukcji.

Działalność organizacyjna

Pracownicy Zakładu czynnie uczestniczą w życiu Wydziału i uczelni. Od dwóch kadencji kierownik Zakładu pełni funkcję prodziekana ds. nauki Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, mając w zakresie swych obowiązków m.in. nadzór nad rozwojem inwestycji Wydziału. Przez wiele lat z grona pracowników Zakładu byli powoływani pełnomocnicy rektora ds. domów studenckich, sekretarze wydziałowych komisji rekrutacyjnych, pełnomocnicy dziekana ds. remontów, członkowie roboczych komisji Rady Wydziału ds. planów i programów studiów, praktyk studenckich i systemu punktów kredytowych.

Ponadto znaczna część kadry Zakładu udziela się społecznie w pracach Polskiego Towarzystwa Geometrii i Grafiki Inżynierskiej, The International Association for Shell and Spatial Structures, Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa.

Doceniając potrzebę promocji i reklamy Politechniki Rzeszowskiej, w tym Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, w regionie Polski południowo-wschodniej, pracownicy Zakładu biorą udział od dwunastu już lat w przygotowywaniu i przeprowadzaniu okręgowych zawodów Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych. Jest to impreza mająca za zadanie wyłanianie najzdolniejszych uczniów średnich szkół budowlanych działających w regionie. Członkami Komitetu Okręgowego oraz jury zawodów w Rzeszowie są, oprócz innych nauczycieli akademickich Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, również pracownicy Zakładu Geometrii i Grafiki Inżynierskiej.

Bogusław Januszewski
Alicja Skóra

KONFERENCJA

XIV Polska Konferencja Metod Komputerowych w Mechanice

Spotkania naukowe poświęcone teoretycznym podstawom i zastosowaniom metod komputerowych w mechanice organizowane cyklicznie przez różne ośrodki w kraju kontynuują **XIV Polską Konferencję Metod Komputerowych w Mechanice**. Pierwsza konferencja odbyła się w 1973 r. z inicjatywy profesorów **Antoniego Sawczuka** z Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN, **Jana Szmeltera** z Wojskowej Akademii Technicznej oraz **Kazimierza Wrześniowskiego** z Politechniki Poznańskiej.

Obecna XIV konferencja jest organizowana przez Komitet Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN - Sekcję Mechaniki Konstrukcji, Komitet Mechaniki PAN - Sekcję Metod Komputerowych Mechaniki, Polskie Towarzystwo Metod Komputerowych Mechaniki oraz Politechnikę Rzeszowską - Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

Głównym celem jest spotkanie przedstawicieli nauki i przemysłu zajmujących się zagadnieniami analizy komputerowej w mechanice ciał stałych i konstrukcji oraz problemami interdyscyplinarnymi mechaniki.

Zakres tematyczny obejmuje:

- matematyczne podstawy metod komputerowych,
- zastosowanie metod komputerowych w mechanice materiałów i konstrukcji ciał stałych,
- optymalizację i analizę wrażliwości konstrukcji,
- analizę procesów i systemów baz wiedzy,
- komputerowe wspomaganie projektowania i eksperymentu,
- zastosowania inżynierskie.

Program konferencji obejmuje referaty generalne przygotowane przez zaproszonych gości i indywidualne zgłoszone przez uczestników.

W tym roku do Rzeszowa przyjeżdżają goście ze Stanów Zjednoczonych, Austrii, Belgii, Holandii, Niemiec, Korei, Ukrainy, Litwy i Rosji.

Wśród gości zaproszonych wygłaszających referaty generalne będziemy podejmować panów profesorów **Thomasa A. Cruse'a** (Vanderbilt University, USA), **Herberta A. Manga** (Technische Universität Wien, Austria), **Janusza Orkisz** (Politechnika Krakowska, Polska), **Georgesa van der Perre'a** (Katholieke University Leuven, Belgia), **Berta J. Slauiusa** (Delft University of Technology, Holandia), **Georga Thieraufa** (Universität Gesamthochschule Essen, Niemcy), **Janusza Walczaka** (Adina R&D, Inc., Watertown, MA, USA).

Szczególnie miło będzie nam gościć dr. hab. inż. **Janusza Walczaka**, byłego długoletniego pracownika Politechniki Rzeszowskiej.

Obrady będą się odbywać w dniach od 26 do 28 maja 1999 r. w zespole sal wykładowych Politechniki.

Komitetowi Naukowemu przewodniczy **prof. dr hab. inż. Zenon Waszczyszyn** czł. koresp. PAN z Politechniki Krakowskiej, a Komitetowi Organizacyjnemu **dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz.**

Władysław Lakota
Leonard Ziemiański

SYMPOZJUM

X Jubileuszowe Sympozjum Dynamiki Konstrukcji

X Jubileuszowe Sympozjum Dynamiki Konstrukcji jest kontynuacją sympozjów organizowanych cyklicznie przez ośrodek rzeszowski. Pierwsze sympozjum odbyło się w 1968 r. Obecne sympozjum jest organizowane przez Komitet Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN - Sekcję Mechaniki Konstrukcji, Komitet Mechaniki PAN, Komitet Budowy Maszyn PAN - Sekcję Podstaw Konstrukcji oraz Politechnikę Rzeszowską - Katedrę Mechaniki Konstrukcji. Dotychczasowe sympozja przyczyniły się do wzbogacenia wiedzy z zakresu dynamiki konstrukcji, a było to możliwe dzięki udziałowi w nich wielu o uznanym autorytecie pracowników nauki z kraju i zagranicą. Prace zgłoszone na sympozjum mają dużą wartość poznawczą.

Obecne sympozjum jest ukierunkowane na zagadnienia związane z podstawami teoretycznymi, metodami analizy i te-

chnikami doświadczalnymi stosowanymi w dynamice konstrukcji.

Tematyka obejmuje:

- dynamikę konstrukcji,
- dynamikę maszyn,
- wibroakustykę,
- teorię drgań,
- metody doświadczalne w dynamice.

Obecne sympozjum jest jubileuszowe dlatego, że jest dziełem, ale również i dlatego, że odbywa się w roku 70-lecia nieustrudzonego organizatora sympozjów oraz 47-lecia jego pracy naukowej - **prof. zw. dr. hab. inż. Zbyszka Stojka**.

Władysław Lakota

Gratulujemy laureatom

Od 1997 roku tradycję przyznawania nagród za najlepsze w kraju prace dyplomowe inżynierskie i magisterskie, dysertacje doktorskie i habilitacyjne oraz publikacje z dziedziny architektury, konstrukcji budowlanych i ich teorii, fizyki budowli, instalacji i wyposażenia budynków, planowania przestrzennego oraz materiałów budowlanych, przejął od ówczesnego Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Obecna edycja nagród została zrealizowana wspólnie z Prezesem Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast.

To połączenie ma charakter symboliczny. Ilustruje bowiem konieczność spójnego spojrzenia na całość działalności budowlanej - od gospodarki przestrzennej, urbanistyki i architektury, przez technologie i konstrukcje budowlane oraz ich ekonomikę, do organizacji procesu inwestycyjnego.

O rozwoju konkursu świadczy liczba uczelni nadsyłających swoje prace; w 1998 r. było ich 12 spośród 18 politechnik. Świadczy również liczba rozpatrzonych prac, bo wynosząca 102.

Nagrodę otrzymuje dr inż. M. Piekarski. Od lewej: wicepremier - J. Tomaszewski, wiceprezes - D. Beda, z prawej prof. S. Kuś (Fot. własna)

Zaproszenia do udziału w konkursie organizatorzy wysłali również do odpowiednich stowarzyszeń i wydawnictw. Do rozpatrzenia zostały zgłoszone 52 prace dyplomowe magisterskie, 5 prac dyplomowych inżynierskich, 21 dysertacji doktorskich, 2 habilitacyjne i 22 publikacje.

Komisja Nagród zdecydowała przyznanie:

- 8 nagród i 18 wyróżnień za prace dyplomowe magisterskie (w tym 2 nagrody i 2 wyróżnienia dla Politechniki Rzeszowskiej),
- 1 nagrodę i 2 wyróżnienia za prace dyplomowe inżynierskie,
- 7 nagród i 6 wyróżnień za dysertacje doktorskie (w tym 2 nagrody dla Politechniki Rzeszowskiej),
- 1 nagrodę za dysertację habilitacyjną,
- 5 nagród i 3 wyróżnienia za publikacje naukowe i techniczne.

Łącznie zostało nagrodzonych 22% zgłoszonych do konkursu prac; wraz z wyróżnionymi 50%.

Na szczególne podkreślenie zasługuje wyjątkowo duża w tej edycji liczba dysertacji doktorskich. Świadczy to o skutecz-

ności polityki edukacyjnej, włączającej studia doktoranckie jako trzeci najwyższy stopień studiów w szkolnictwie wyższym.

Wyjątkowo liczne były w tym roku prace doświadczalne z dziedziny inżynierii materiałowej.

Z przyjemnością informujemy, że spośród zgłoszonych w 1998 r. na konkurs Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji dysertacji oraz prac dyplomowych 2 adiunktów oraz 3 absolwentów Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej otrzymało nagrody Ministra, 4 zaś absolwentów otrzymało wyróżnienia. **Ogółem Politechnice Rzeszowskiej przyznano 10% nagród za prace doktorskie oraz 7,7% nagród i wyróżnień za prace magisterskie.** Wśród nagrodzonych i wyróżnionych są:

Za prace doktorskie:

- **dr inż. Lucjan Janas** za dysertację: *"Zjawiska wibroakustyczne w elementach blachownicowych mostów kolejowych"* (promotor: prof. zw. dr hab. inż. Zbyszko Stojek),
- **dr inż. Maciej Piekarski** za dysertację: *"Kształtowanie geometryczne i wytrzymałościowe faldowych konstrukcji dwukierunkowo składalnych"* (promotor: prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś).

Za prace magisterskie:

- **mgr inż. Grzegorz Harpula** za pracę pt.: *"Zastosowanie sieci neuronowych do identyfikacji parametrów konstrukcji inżynierskich"* (wykonaną pod kierunkiem dr. hab. inż. Leonarda Ziemiańskiego, prof. PRz),
- **mgr inż. Zbigniew Golek i mgr inż. Tomasz Polek** za pracę pt.: *"Projekt konstrukcji nośnej budynku handlowego o konstrukcji zespolonej"* (wykonaną pod kierunkiem dr. inż. Aleksandra Kozłowskiego),

Wyróżnienia:

- **mgr inż. Arkadiusz Basta i mgr inż. Janusz Drapała** za pracę pt.: *"Projekt koncepcyjny przebudowy wiaduktu kolejowego nad ulicą Żółkiewskiego w Rzeszowie"* (wykonaną pod kierunkiem dr. inż. Krzysztofa Trojnar),
- **mgr inż. Rafał Góral i mgr inż. Zbigniew Chlebek** za pracę pt.: *"Projekt pływalni krytej z basenem 25 x 50 i pokryciem z blach faldowych"* (wykonaną pod kierunkiem prof. dr. hab. inż. Stanisława Kusia).

Uroczystość wręczenia nagród i wyróżnień odbyła się w siedzibie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dnia 7 maja 1999 r.

Laureatom i Promotorom prac składamy serdeczne gratulacje.

Marta Olejnik

DOSTĘP DO ZAWODÓW LOTNICZYCH NA KARAIBACH

Pod takim hasłem odbyło się dwudniowe spotkanie członków STAR/EU w dniach 26 i 27 stycznia 1999 r.

Zebranie, zorganizowane przez Instytut Kształcenia Lotniczego Gwadelupy, patronowane przez Rząd i Radę Regionalną tego zamorskiego kraju Francji, miało dwa podstawowe cele.

Cel pierwszy, zainspirowany przez Rząd Gwadelupy, jasno określili Prezydent Rady Regionalnej pani L. Michaux Chevry i Prefekt pan J. Fedini:

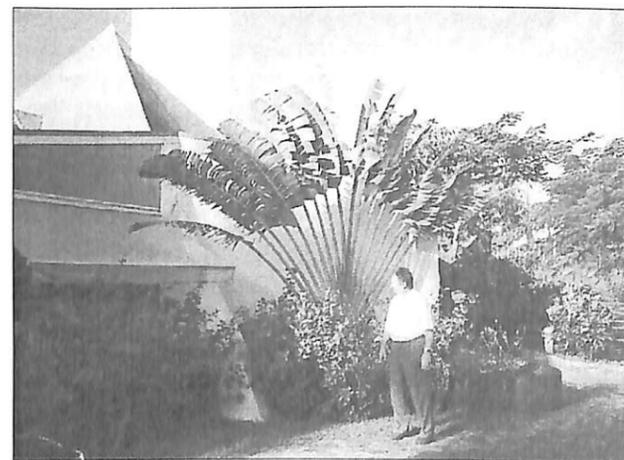
"W rozwoju lotnictwa na Gwadelupie Rząd widzi szansę rozwoju ekonomicznego kraju poprzez zintensyfikowanie turystyki, likwidację bezrobocia oraz rozwój szkolnictwa zawodowego i wyższego".

Pocztówka z Karaibów - wybrzeże opodal miejsca obrad (Fot. własna)

Szczególnie ten ostatni aspekt rozwoju szkolnictwa zaakcentował Rektor Uniwersytetu na Gwadelupie - pan J.P. Chardon. Dalsza część zebrania poświęcona temu tematowi obejmowała problemy wyboru samolotu do komunikacji lotniczej pomiędzy wyspami i kontynentem amerykańskim (ATR-72) oraz problemy możliwości rozwoju szkolnictwa potrzebnej tej branży przemysłu.

Drugi cel zebrania dotyczył aktualnych spraw STAR/EU oraz dalszego rozwoju programu AEROGATE i AEROTRAINING.

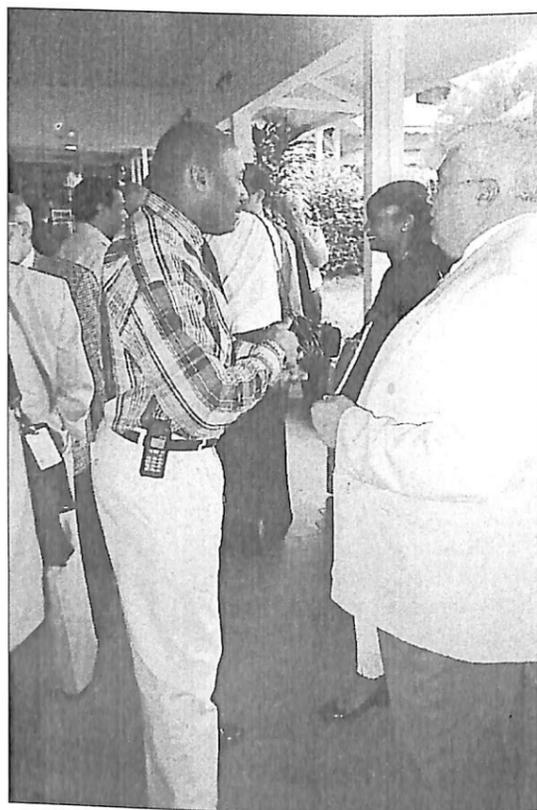

Kierownik Zakładu Systemów Sterowania dr hab. inż. Jan Gruszecki, prof. PRz w ogrodzie hotelu, gdzie odbywały się obrady STAR/EU (Fot. własna)

Oba problemy zmierzają do opracowania systemów edukacji specjalistów na potrzeby lotnictwa z wykorzystaniem sieci Internet. Głównym ich celem jest opracowanie materiałów dydaktycznych na dyskach optycznych (CD) i udostępnianie w sieci według przyjętego sposobu rozliczeń finansowych za ich korzystanie. Tak Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej, jak i Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej zostały zaproszone do udziału w tych programach. Należy więc odnotować początek ery multimedialnej w dydaktyce aeronautycznej.

Uczestnicy zebrania odpowiedzialni za realizację JEP-IZO95-97 omówili stan zaawansowania programu oraz przyjęli zasady działania na 1999 r., m.in. w zakresie zakupów aparatury i szkolenia specjalistów odpowiedzialnych za wdrożenie jednolitych przepisów europejskich - JAR.

W obradach ze strony STAR/PL uczestniczyli **doc. dr inż. Bohdan Jancelewicz** z Politechniki Warszawskiej oraz **dr hab. inż. Jan Gruszecki**, profesor Politechniki Rzeszowskiej.

Pierwszy pilot - instruktor ATR-72 na Karaibach - P. Laaland (Fot. własna)

Na koniec krótkiego reportażu z narady nie sposób zataić jednej refleksji:

Uznaniem priorytetowości rozwoju lotnictwa oraz rangi rozwoju szkolnictwa zawodowego i wyższego zajmują się w tym małym 300-tysięcznym kraju: Rząd, Rada Regionalna z Prefektem na czele. U nas nikogo z władz to nie interesuje.

Jan Gruszecki

Zaproszenie do Paryża

Politechnika Rzeszowska zaprasza mistrzów do Paryża, czyli o półfinale eliminacji do Międzynarodowych Mistrzostw Francji w Grach Matematycznych i Logicznych

Corocznie odbywa się w Paryżu finał (XIII już w br.) Międzynarodowych Mistrzostw w Grach Matematycznych i Logicznych. W Polsce od kilku już lat z inicjatywy profesora **Rościława Rabczuka**, Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego i Wydziału Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej są organizowane trzyetapowe eliminacje do Międzynarodowych Mistrzostw w Grach Matematycznych i Logicznych dla wszystkich miłośników matematyki, a przede wszystkim dla uczniów szkół podstawowych i średnich, a także osób dorosłych. Do udziału w tym interesującym konkursie zaprasza się miłośników matematyki oraz tych, którym logiczne myślenie sprawia przyjemność i satysfakcję oraz jest niepowtarzalną, intelektualną przygodą. Po trzyetapowych eliminacjach (etap korespondencyjny, półfinał, finał krajowy) wylania się kilkunastoosobową reprezentację Polski, która bierze udział w Międzynarodowym Finale w Paryżu. Uczestnicy konkursu otrzymują do rozwiązania zadania i problemy z zakresu elementarnej matematyki w formie i treści istotnie różniące się od tradycyjnych zadań szkolnych, a nadto uwzględniające w większym stopniu elementy kombinatoryki, optymalizacji i teorii gier. Często te zadania mają charakter łamigłówek matematyczno-logicznych. Dzięki swoistym walorom (edukacyjnym i rekreacyjnym zarazem) konkurs cieszy się coraz większym zainteresowaniem zarówno wśród młodzieży szkolnej, studentów, jak i osób dorosłych. Mogą startować w tym konkursie wszyscy w jednej z siedmiu kategorii (CM, C1, C2, L1, L2, HC, GP), od uczniów III klasy szkoły podstawowej do osób zawodowo zajmujących się matematyką. Przy czym jest to impreza samofinansująca się przez uczestników tego konkursu.

Od 1996 roku Politechnika Rzeszowska stała się miejscem półfinału eliminacji do Międzynarodowych Mistrzostw w Grach Matematycznych i Logicznych dla młodzieży szkolnej, studentów i dorosłych z terenu województwa podkarpackiego. Dzięki życzliwości JM Rektora Politechniki Rzeszowskiej, dziekana Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz kierownika Katedry Matematyki PRz także w tym roku (13 marca 1999 r.) odbył się w auli S-1 półfinał tego konkursu dla grupy około 60 zawodników przybyłych wraz z opiekunami - nauczycielami matematyki i rodzicami. Nadzór merytoryczny i organizacyjny nad przebiegiem tego półfinału pełniła trzyosobowa komisja pracowników Katedry Matematyki Politechniki Rzeszowskiej. Ta komisja włączyła się także (spełniając oczekiwania przybyłych zawodników i ich osób towarzyszących) w akcję rekrutacyjną na Politechnikę Rzeszowską, udostępniając odpowiednie materiały reklamowe opracowane przez Dział Nauczania, które cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem. Wszak spośród uczestników tego konkursu mogą rekrutować się także nasi przyszli studenci. Wprawdzie nagrodą główną dla najlepszych uczestników Konkursu Gier Matematycznych i Logicznych jest wyjazd do Paryża na finał międzynarodowy, szansa zdobycia kolejnych nagród oraz możliwość zmagania się w doborowym, międzynarodowym towarzystwie. Nadto laureaci finału krajowego tego konkursu w kategorii uczniów szkół średnich (L1) otrzymują dodatkową nagrodę - możliwość wstępu z pominięciem postępowania kwalifikacyjnego na studia, np. na dowolny kierunek studiów w Politechnice Rzeszowskiej, a w Politechnice Wrocławskiej na dowolny kierunek studiów Wydziału Podstawowych Problemów Techniki. Inną formą opieki nad uzdolnioną matematycznie młodzieżą z regionu województwa podkarpackiego

jest zorganizowanie sieci kół matematycznych afiliowanych przy Katedrze Matematyki Politechniki Rzeszowskiej, a dla opiekunów tych kół i młodzieży pracownicy Katedry Matematyki (przy wsparciu finansowym Oddziału Rzeszowskiego Polskiego Towarzystwa Matematycznego) świadczą pomoc merytoryczną i dydaktyczną w zakresie prowadzenia zajęć dydaktycznych, warsztatów dydaktycznych i zawodów matematycznych.

Napiszę jeszcze parę słów o paryskich medalistach '98. Otóż w dniach 28 i 29 sierpnia 1998 r. odbyły się w Uniwersytecie Leonarda da Vinci w Paryżu - La Defense finały XII Międzynarodowych Mistrzostw Francji w Grach Matematycznych i Logicznych. Wzięło w nich udział 325 zawodników z dziesięciu krajów: Belgii, Francji, Holandii, Kanady, Luksemburga, Polski, Słowenii, Szwajcarii, Tunezji i Włoch w siedmiu kategoriach wiekowo-zawodowych. Polska ekipa składała się z 17 zawodników wyselekcjonowanych przez Komitet Organizacyjny Konkursu afiliowany przy Wydziale Podstawowych Problemów Techniki Politechniki Wrocławskiej. Podobnie jak w latach 1994-1997 polscy zawodnicy odnieśli sukces, o czym świadczą wyniki uzyskane przez nich w poszczególnych kategoriach i konkursach finału. Szkoda, że w tym gronie medalistów zabrakło w tym roku przedstawiciela z województwa podkarpackiego. Ogółem nasi zawodnicy zdobyli 6 medali, w tym 2 złote, 2 srebrne i 2 brązowe. Na szczególne podkreślenie zasługuje złoty medal w prestiżowej kategorii HC, zdobyty pierwszy raz w historii tych mistrzostw przez Polaka - **Michała Ramsa**. Otrzymał on za zwycięstwo 24-tomowe wydanie *Encyclopaedia Universalis*. Pozostali laureaci finałów otrzymali wysokiej klasy kalkulatory graficzne firmy Hewlett-Packard lub wartościowe wydawnictwa albumowe. Należy dodać, że wyjazd do Paryża tak licznej polskiej ekipy nie byłby możliwy, gdyby nie pomoc finansowa sponsorów, w szczególności ambasady Francji w Warszawie.

Na zakończenie podaję (w celu ilustracji stopnia trudności) tematy trzech zadań: pierwsze z finałów paryskich '98 dla zawodników kategorii C2 oraz kolejne dwa z tegorocznego półfinału eliminacji dla zawodników kategorii L1 i GP oraz L2 i HC:

1. W pewnym supermarkecie ceny wszystkich towarów są liczbami całkowitymi franków, a szalik kosztuje drożej niż chustka. Alicja wzięła szalik i chustkę. Zauważyła, że do napisania ich cen trzeba użyć 4 różnych cyfr. Przy kasie spotkała ją przykra niespodzianka, ponieważ kasjerka podała sumę do zapłacenia o 359 franków większą od należnej, którą Alicja obliczyła wcześniej w pamięci. Po sprawdzeniu okazało się, że nieuważna kasjerka pomnożyła obie ceny, zamiast je dodać. **Ile franków kosztował szalik?**

2. Nauczyciel polecił uczniom sporządzić modele czworokątów, w których wszystkie cztery ściany byłyby trójkątami przystającymi. Długości boków tych trójkątów mają być ponadto trzema kolejnymi liczbami pierwszymi (na przykład: 2, 3, 5; 3, 5, 7; 5, 7, 11 ...). **Podać trzy najmniejsze kolejne liczby pierwsze, dla których uczniom udało się zbudować taki czworokąt o dodatniej objętości.**

3. W ostrosłupie prawidłowym o podstawie kwadratowej stosunek długości promienia kuli opisanej do długości promienia kuli wpisanej jest największy z możliwych. **Wyznaczyć stosunek pola powierzchni bocznej do pola podstawy w tym ostrosłupie.**

Antoni Pardala

IX Ogólnopolska Szkoła Chemii
w Smereku

"Bieszczadzka Jesień '98"

9.11-14.11.1998

Zamiast wstępu

Zgodnie z tradycją Akademickiego Stowarzyszenia Studentów Chemii w dniach 9-14 listopada 1998 r. odbyła się konferencja naukowa, którą zorganizowała grupa studentów zrzeszonych w Kole Naukowym Studentów Chemii "Esprit" Wydziału Chemicznego Politechniki Rzeszowskiej: **Irmina Cisek-Cicirko, Artur Goniak, Janusz Jędrzejczyk, Ewelina Kardaś, Lidia Skop** z IV roku oraz **Bartosz Boryczko** z III roku studiów, wspierana przez **dr. inż. Wiktora Bukowskiego**. Miejszem naszego spotkania był Smerek - malutka miejscowość leżąca 5 km od Wetliny - w samym sercu Bieszczad, u podnóża góry o tej samej nazwie (1222 m n.p.m.). Można rzec, że tu właśnie kończył się świat. Otaczały nas tylko góry i dzika głusza.

Tego typu Szkoły (organizowane dwa razy w roku) są znakomitą okazją do zaznajomienia się z pracą naukowo-badawczą naszych rówieśników z innych ośrodków, zapoznania się z najnowszymi odkryciami w dziedzinie chemii i nauk pokrewnych oraz szeroko rozumianej integracji wśród braci studenckiej. Do urokliwej miejscowości, jaką jest Smerek, zjechali się więc studenci (w liczbie osiemdziesięciu) reprezentujący Koła Naukowe niemalże wszystkich ośrodków akademickich w kraju oraz kilku ośrodków z zagranicy. Swoim przybyciem zaszczytili nas przedstawiciele: Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie, Kowieńskiego Uniwersytetu Technologicznego z Litwy, Politechniki Charkowskiej i Lwowskiej z Ukrainy, Łódzkiej, Radomskiej, Wrocławskiej, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Jagiellońskiego, Lwowskiego, im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Mikołaja Kopernika w Toruniu, Warszawskiego, Wrocławskiego oraz Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie. Rangę konferencji podnieśli zaproszeni goście, w tym przedstawiciele władz naszej uczelni: prorektor ds. nauczania **dr hab. inż. Jan Kalemekiewicz, prof. PRz**, dziekan Wydziału Chemicznego PRz **dr hab. inż. Mieczysław Kucharski, prof. PRz**, prodziekan Wydziału Chemicznego **dr hab. inż. Roman Petrus, prof. PRz** oraz prelegenci: **prof. dr hab. Stanisław Kopacz, prof. dr hab. Walter Wojciechowski** z Politechniki Wrocławskiej, **dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz** oraz **prof. dr hab. inż. Henryk Galina**.

Słów kilka o samej Szkole

Po raz pierwszy w historii Politechniki Rzeszowskiej konferencja naukowa była obsługiwana drogą elektroniczną, z wykorzystaniem poczty elektronicznej i stron www.

Uczestników powitały i dokonały otwarcia *IX Ogólnopolskiej Szkoły Chemii* kol. **Irmina Cisek-Cicirko** - prezes ASSCh oraz kol. **Lidia Skop** - przewodnicząca KNSCh "Esprit". Program Szkoły był bardzo napięty. Codzienne sesje naukowe wypełniały czas pomiędzy posiłkami. Różnorodnie

IX Ogólnopolska Szkoła Chemii

tematycznie referaty i komunikaty sprawiały, że każdy mógł znaleźć coś interesującego dla siebie. Wśród typowo naukowych wystąpień zdarzały się "perełki" z pogranicza nauki i kabaretu. Mieliśmy okazję m.in. uczestniczyć w syntezie lodów śmietankowych z wykorzystaniem ciekłego azotu ("*Chemik i fizyk w kuchni - rozważania*") czy dowiedzieć się, jak postępować przy przedawkowaniu spożycia alkoholu ("*In vino veritas*"). Nie zabrakło również wystąpień z historii chemii ("*Alchemia coś więcej niż pseudonauka*"), pogranicza chemii i innych nauk ("*Ziololectnictwo - czarna magia czy coś jeszcze ...*", "*Piwo w teorii i praktyce codziennej*") i ekologii ("*Zaginiony świat*"). Streszczenia wystąpień uczestników Szkoły zostały zamieszczone w "*Informatorze IX Ogólnopolskiej Szkoły Chemii*" wydanym przez KNSCh "Esprit".

Uroczysty bankiet z władzami uczelni i Wydziału Chemicznego PRz (Fot. własna)

Dla uczestników były przewidziane również zgola niechemiczne atrakcje. Jako gospodarze zadbałszy o estetyczne doznania gości, zabierając ich na wycieczkę pętlą bieszczadzką, oraz o kondycję fizyczną, organizując dyskoteki i rozgrywki koszykówki wodnej. Uczestnicy mieli bowiem okazję korzystać z krytej pływalni, sauny i sali odnowy biologicznej, znajdujących się w ośrodku. Na zakończenie *IX Ogólnopolskiej Szkoły Chemii* odbył się bankiet, będący okazją do podsumowań i podziękowań.

W trakcie konferencji odbyło się zebranie Akademickiego Stowarzyszenia Studentów Chemii, na którym dokonano wyboru nowego prezesa ASSCh, a zarazem organizatora *X Ogólnopolskiej Szkoły Chemii*, którym został **Radosław Lipiński** - student Wydziału Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. Kolejna jubileuszowa Szkoła odbędzie się na wiosnę 1999 r. w Karpaczu, a jej organizatorami będą studenci zrzeszeni w Kole Naukowym na Wydziale Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Irmina Cisek-Cicirko
Lidia Skop

XII edycja Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych

Zawody okręgowe w RZESZOWIE

W roku szkolnym 1998/1999 dwunasty już raz są organizowane szkolne, okręgowe i centralne zawody w ramach *Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Budowlanych*. W okręgu rzeszowskim do zawodów drugiego stopnia zakwalifikowano 56 uczniów wybranych drogą eliminacji szkolnych ze średnich szkół budowlanych mających swe siedziby w Brzozowie, Czudcu, Dębicy, Jarosławiu, Jaśle, Krośnie, Mielcu, Przemyślu, Rzeszowie, Sandomierzu, Stalowej Woli, Tarnobrzegu i Tarnowie. Zawody odbyły się w dniu 27 lutego 1999 r. w obiektach, jak zwykle gościnnego, Centrum Kształcenia Ustawicznego w Rzeszowie, kierowanego przez **mgr. Edwarda Chodaka**. Patronat merytoryczny nad przebiegiem tegorocznych zawodów, jak we wszystkich rozegranych dotychczas edycjach Olimpiady, sprawował Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej. Władze Wydziału, popierane przez władze akademickie uczelni, uważają udział pracowników WBiIS w organizacji branżowych zawodów olimpijskich za jedną z bardziej efektywnych form reklamy w środowiskach szkół średnich, istotnie wpływającą na poziom kandydatów podejmujących studia dzienne na Wydziale. Stąd pracownicy naukowo-dydaktyczni WBiIS stanowią corocznie trzon Komitetu Okręgowego OWiUB w Rzeszowie jury zawodów okręgowych.

W bieżącym roku uczestnicy zawodów okręgowych mieli do rozwiązania 20 zadań, przygotowanych przez Komitet Główny Olimpiady. Tematy tych zadań zostały ocenione zarówno przez zawodników, jak i przez ich opiekunów dydaktycznych jako bardzo trudne ze względu na rozległość i nietypowość poruszanej w nich problematyki. Szczególnie wymagające okazały się zadania z zakresu nowoczesnych materiałów i technologii budowlanych oraz tematy wiążące praktykę budowlaną z naukami podstawowymi. Nic więc dziwnego, że wyniki zawodów były wyraźnie słabsze w porównaniu z osiągnięciami notowanymi w ubiegłych latach. Jury zawodów, w składzie:

- **dr hab inż. Bogusław Januszewski, prof. PRz** - przewodniczący, prodziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska PRz, Zakład Geometrii i Grafiki Inżynierskiej,
- **dr inż. Lech Licholai** - prodziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, Zakład Budownictwa Ogólnego,
- **dr inż. Marek Kolczuga** - adiunkt Katedry Mechaniki Konstrukcji WBiIS,
- **dr inż. Jerzy Kerste** - adiunkt Katedry Konstrukcji Budowlanych WBiIS,
- **mgr inż. Janusz Kulpiński** - wykładowca Zakładu Inżynierii Materiałowej i Technologii Budownictwa WBiIS, zdołało wyłonić tylko dwóch laureatów (zdobyli co najmniej 50% ogólnej puli punktów) i dwóch finalistów (zdobyli co najmniej 40% ogólnej puli punktów).

Na miano laureatów zasłużyli:

- **Paweł Habel** - uczeń Zespołu Szkół Budowlanych w Tarnowie,
- **Bogusław Kudłacz** - uczeń Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1 w Dębicy.

Natomiast tytuł finalisty wywalczyli:

- **Wiesław Majcherczyk** - uczeń Zespołu Szkół Budowlanych w Tarnowie,
- **Patryk Lisowski** - uczeń Zespołu Szkół Budowlanych w Tarnobrzegu.

Wymienieni laureaci i finaliści wraz z dodatkowymi dwoma zawodnikami wskazanymi przez Komitet Główny reprezentowali okręg rzeszowski na zawodach centralnych, które w tym roku rozegrano w dniach 26-27 marca w Głucholazach.

Klasyfikacja w zawodach indywidualnych jest, zgodnie z regulaminem Olimpiady, podstawą do ustalenia listy rankingowej średnich szkół budowlanych okręgu rzeszowskiego. Pierwsze trzy miejsca na tej liście przypadły:

- Zespołowi Szkół Budowlanych w Tarnowie,
- Zespołowi Szkół Budowlanych w Mielcu,
- Zespołowi Szkół Zawodowych Nr 1 w Dębicy.

Uroczystym podsumowaniem tegorocznych zawodów okręgowych OWiUB w Rzeszowie było spotkanie laureatów i finalistów, ich opiekunów oraz przedstawicieli wyróżnionych szkół z JM Rektorem Politechniki Rzeszowskiej **prof. dr hab. inż. Stanisławem Kusiem**, dziekanem Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej **prof. zw. dr hab. inż. Zbyszek Stojkiem** oraz z członkami Komitetu Okręgowego Olimpiady, jury zawodów, a także z przedstawicielami sponsorów tegorocznej imprezy. Spotkanie to miało bardzo uroczysty charakter i odbyło się w dniu 18 marca 1999 r. w sali seminaryjnej Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej. Zwycięzcom zawodów, a także reprezentantom przodujących szkół wręczono oficjalne dyplomy i ufundowane przez sponsorów nagrody pieniężne oraz rzeczowe.

Gratulacje najzdolniejszym w naszym regionie młodym adeptom sztuki budowlanej i ich opiekunom dydaktycznym złożył JM Rektor PRz. W swym wystąpieniu zwrócił uwagę, że w realiach gospodarki rynkowej uczestniczące w niej instytucje, a w ich ramach poszczególne osoby, są poddawane stałym ocenom mobilizującym do efektywniejszego działania, a jednocześnie wywierającym stresującą presję psychiczną. W związku z tym osiągnięty sukces przez wyróżnianych uczestników zawodów należy interpretować nie tylko jako pozytywną ocenę poziomu zdobytej wiedzy, ale również jako potwierdzenie predyspozycji zawodników do aktywnej działalności w wybranym zawodzie. Wręczając laureatom i finalistom oficjalne dyplomy, JM Rektor obdarował dodatkowo każdego z nich i towarzyszących im opiekunów dydaktycznych pamiątkowymi zestawami materiałów reklamowych oraz informacyjnych o Politechnice Rzeszowskiej.

Z kolei dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska wraz z przewodniczącym Komitetu Okręgowego OWiUB w Rzeszowie przekazał przedstawicielom najwyższej sklasyfikowanych średnich szkół budowlanych okręgu rzeszowskiego dyplomy uznania i upominki rzeczowe. Zwracając się do wyróżnionych uczniów tych szkół, zaprosił ich do podjęcia studiów na kierowanym przez siebie Wydziale, informując o kierunkach tych studiów, możliwościach specjalizacyjnych oraz o warunkach socjalno-bytowych studentów stwarzanych przez WBiIS.

Kończąc spotkanie, Pełnomocnik Komitetu Głównego OWiUW mgr inż. Ryszard Daniel podziękował władzom Politechniki Rzeszowskiej za merytoryczną i organizacyjną pomoc w przygotowaniu tegorocznych zawodów okręgowych, członkom Komitetu Okręgowego i jury zawodów za pracę w trakcie imprezy. Życzył również zebranych nauczycielom wytrwałości w pracy nad przygotowaniem następnych roczników do zmagania olimpijskich, a przede wszystkim do sprawnego wykonywania wybranego zawodu. Młodym zawodnikom winał pomyślnych wyników w czekających ich jeszcze w bieżącym miesiącu zawodach centralnych Olimpiady oraz w finalizowaniu wykształcenia średniego, a także powodzenia w ewentualnych studiach wyższych.

Wyrażając opinię wszystkich zainteresowanych Olimpiadą, podziękował serdecznie przedstawicielom sponsorów, których zrozumienie dla ważności promocji rozwoju młodej kadry zawodowej wyrażone ofiarnością dodało splendoru i atrakcyjności zawodom poprzez stworzenie możliwości obdarowania wyróżnionych uczniów i szkół nagrodami pieniężnymi oraz rzeczowymi.

Sponsorami były:

- Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Budowlane S.A. w Rzeszowie,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe "DREW-POL" w Rzeszowie,
- Przedsiębiorstwo Budowlane "BESTA" Sp. z o.o. w Rzeszowie,
- Krośnieńskie Przedsiębiorstwo Budowlane w Krośnie,
- SCHOMBURG Polska Sp. z o.o. w Kutnie,
- P.H.U.P. "FA-GÓR" w Rzeszowie,
- Firma Budowlana "ARKADA" S.C. Nykiel i Padykuła w Mielcu,
- Spółdzielnia Rzemieślnicza "BUDOWLANI" w Rzeszowie,
- Firma NTB S.C. Głogów Młp.,
- Rzeszowskie Przedsiębiorstwo Budowlano-Montażowe "MONTARES" S.A. w Rzeszowie,
- Zakład Obróbki Kamienia Budowlanego "ROGA-LA" w Kolbuszowej.

Bogusław Januszewski

Info Kurier Samorządu Studentów

Adres Samorządu Studentów PRz: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pok. 1

Od redakcji

Z przyjemnością informujemy, że starania władz uczelni o przywrócenie studentom szybowiska w Bezmiechowej popiera Parlament Studentów Rzeczypospolitej Polskiej. Uchwałę w tej sprawie zamieszczamy poniżej.

Uchwała z dnia 19 lutego 1999 r.

Parlament Studentów RP gorąco popiera inicjatywę Politechniki Rzeszowskiej, Politechniki Warszawskiej oraz Politechniki Lwowskiej zmierzającą do reaktywowania Szkoły Szybowcowej w Bezmiechowej koło Leska.

Akademicki Ośrodek Szybowcowy posiadający funkcję kształcenia lotniczego oraz narciarskiego, rozbudowaną bazę turystyczną i wypoczynkową, usytuowany w Górach Słonnych będzie się cieszyć dużą popularnością w środowisku studenckim.

Wychowanie młodzieży realizowane w atmosferze przedwojennej Szkoły Szybowcowej powinno w znacznym stopniu przyczynić się do odnowienia popularności tanich i ekologicznych sportów powietrznych oraz lotniczych na terenie III Rzeczypospolitej.

Parlament Studentów popiera jednocześnie działania promocyjne i sponsorskie realizowane przez kierownictwo uczelni zmierzające do szybkiego zakończenia inwestycji i uruchomienia ośrodka.

Andrzej Szejna

Przewodniczący Parlamentu Studentów RP

Puchar AZS W halowej lidze piłki nożnej dla DS "Akapit"

Zarząd Klubu Uczelnianego AZS we współpracy z Browarem "Leżajsk" zorganizował w dniu 29 marca 1999 r. finał pucharu halowej ligi piłki nożnej domów studenckich.

W eliminacjach wzięło udział sześć drużyn, po jednej z każdego akademika. Drużyny zaprezentowały wysoki poziom sportowy, toteż rozgrywki cieszyły się dużym zainteresowaniem i dostarczyły wielu emocji licznie zgromadzonym kibicom.

Z rywalizacji zwycięsko wyszedł zespół DS "Akapit", który w finale pokonał DS "Arcus" 3 : 1. Zwycięski zespół wystąpił w składzie:

Lesław Chelmecki, Paweł Husak, Jacek Stach, Grzegorz Sowa, Artur Mądro, Janusz Kopezyk, Antoni Wikiera, Piotr Szaro.

Kolejne miejsca zajęły: 3 - "Pingwin", 4 - "Promień", 5 - "Ikar", 6 - "Nestor". Królem strzelców turnieju został zawodnik DS "Akapit" Antoni Wikiera (V BD).

Zwycięski zespół otrzymał puchar KU AZS, a król strzelców i wszystkie drużyny uczestniczące w turnieju - nagrody ufundowane przez Browar "Leżajsk" - sponsora imprezy.

Stanisław Kołodziej

Kredyt mieszkaniowy z odroczoną spłatą części należności

przeznaczony jest

na wszystkie cele mieszkaniowe

- rozsądny - dzięki niemu wygrasz z inflacją,
- elastyczny - daje możliwość wyboru sposobu spłaty,
- wygodny - w okresie spłaty nie są wymagane dodatkowe formalności,
- stabilny - wymaga stosunkowo niewielkich obciążeń budżetu domowego, w całym okresie spłaty,
- dostępny - adresowany do szerokiego grona naszych Klientów o przeciętnych wynagrodzeniach,
- tani - oferuje najniższe oprocentowanie (od 1.03.1999 r. 16,40% w stosunku rocznym) z możliwością dodatkowej ulgi.

Przyjdź, a przekonasz się, że Cię na niego stać.

POWSZECHNA KASA OSZCZĘDNOŚCI BANK PAŃSTWOWY
I Oddział w Rzeszowie, ul. 3-go Maja 23
tel. 852-09-30, fax. 853-30-29

PKO BP *Blisko Ciebie*

Ruszajmy się

Sport Akademicki

8 MARCA NA SPORTOWO

Z okazji Dnia Kobiet Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Politechniki Rzeszowskiej zorganizował w dniu 8 marca 1999 r. tradycyjną już imprezę sportowo-rekreacyjną, która odbyła się w naszej hali sportowej. Okolicznościowe życzenia złożył Paniom prorektor ds. nauczania **dr hab. inż. Jan Kalembkiewicz, prof. PRz**. Jako pierwsze wystąpiły siatkarki AZS PRz przeciwko reprezentacji pracowników naszej uczelni. Panowie nawet w takim dniu nie potrafili się "znaleźć" i pokonali po zaciętej walce studentki 2:1. Następnym punktem programu to wspaniały pokaz akrobatyki na rowerze w wykonaniu kol. **Krystiana Herby**, m.in. skoki ponad leżącymi obok siebie dziesięcioma osobami. Nie obyło się również bez popularnej obecnie koszykówki. W rozegranym tego wieczoru meczu dziewczęta naszego AZS-u pokonały AZS WSP, który wystąpił w osłabionym składzie. Najwięcej emocji licznie zebranej publiczności dostarczył turniej piłki nożnej w wykonaniu pań. Mecze piłki nożnej stały na bardzo wysokim poziomie (sufit był pod obstrzałem), a ambicji i waleczności mogliby pozazdrościć studentkom nasi zawodowi kopacze. Najlepsze w kopaniu piłki okazały się dziewczęta z WSP, które pokonały kolejno UMCS 6:0 i Politechnikę 4:0. Zespół Politechniki, po zwycięstwie nad UMCS 4:2, zajął drugie miejsce.

Zapraszamy za rok.

Puchar Rektora PRz dla "Duelu"

W dniu 10 marca 1999 r. w hali Politechniki Rzeszowskiej został rozegrany finał pucharu halowej ligi piłki nożnej. W ostatnim 370 meczu trwających od października rozgrywek spotkały się zespoły: "Duel" PRz i UMCS. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie, był zacięty, wyrównany i zakończył się minimalnym, choć zasłużonym zwycięstwem "Duelu" PRz 3:2. Zespół Politechniki Rzeszowskiej wystąpił w składzie: **Lesław Chelmecki, Rafał Pomianek, Piotr Grzyb, Marek Zieliński, Arkadiusz Baran, Marek Antkiewicz, Antoni Wikiera**.

Wcześniej został rozegrany mecz o trzecie miejsce, w którym "Browar Warka" pokonał "Elektropol". Zwycięski zespół "Duel" otrzymał z rąk rektora Politechniki Rzeszowskiej **prof. dr. hab. inż. Stanisława Kusia** okazały puchar, a od prezesa KU AZS **mgr. Stanisława Kołodzieja** nagrodę w wysokości 1000 zł.

Ponadto wszystkie zespoły uczestniczące w finałach otrzymały nagrody ufundowane przez Browar "Leżajsk", któremu Klub Uczelniany serdecznie dziękuje.

Stanisław Kołodziej

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Politechniki Rzeszowskiej

informuje, że od 15 IV 1999 r. zostały udostępnione korty tenisowe pracownikom i studentom PRz.

Karty wstępu są do nabycia w SWFiS, ul. Podkarpacka 1 tel. 854 29 68 lub 625 406 w. 595.

Autorzy tekstów

Irmina Cisek-Cicirko
Studentka IV roku WCh

dr hab. inż. Jan Gruszecki, prof. PRz
Kierownik Zakładu Systemów Sterowania WBMIŁ

dr hab. inż. Bogusław Januszewski, prof. PRz
Prodziekan ds. Nauki WBIIŚ

mgr Stanisław Kołodziej
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

dr inż. Władysław Łakota
Katedra Mechaniki Konstrukcji WBIIŚ

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista ds. Organizacji Sekretarz Rektora

dr hab. Antoni Pardała, prof. PRz
Katedra Matematyki WBMIŁ

prof. dr hab. inż. Jan Sieniawski
Kierownik Katedry Materialoznawstwa WBMIŁ

Lidia Skop
Studentka IV roku WCh

dr Alicja Skóra
Zakład Geometrii i Grafiki Inżynierskiej WBIIŚ

dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz
Katedra Chemii Ogólnej i Elektrochemii WCh

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji Rozwoju Kadry Naukowej

dr hab. inż. Leonard Ziemiański, prof. PRz
Katedra Mechaniki Konstrukcji WBIIŚ

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny

Grzegorz Bajorek
Wiesława Bober
Ewa Dziuban
Cecylia Henczekowska
Krystyna Ladoś
Barbara Mazewska
Alicja Mieszkwicz-Rolka
Marta Olejnik (sekretarz redakcji)
Mieczysław Płocica
Jan Sieniawski (redaktor naczelny)
Janusz Strojny
Bronisław Świder

Skład i łamanie

Joanna Mikula
Oficina Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
ul. W Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 62-54-06, w. 255

Wydawca

Oficina Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W Pola 2

Druk

Zakład Poligrafii PRz
zam. 50/99

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów

Nakład 630 egz.

Cena 1,50 zł